

Lääne-Virumaa Keskraamatukogu aastaaruanne 2015

Rakvere linna elanike arv (01.12.2014): 16170

1. Põhilised tegevussuunad

2015. aasta olulisimaks sündmuseks olid põhjalikud remonttööd lasteosakonnas, mille järel korraldati ümber ka lasteteenindus. Senine lugemissaal ja selle teavikukogu liideti põhikoguga, senisest avaramad võimalused loodi lastele ja noortele raamatukogus vaba aja veetmiseks. Uuendused jätkuvad 2016. aastal, mil on plaanis hankida uut, lastesõbralikku mööblit ning sisustada õdus väikelasteala.

Oli taas tihe ja mitmekülgne üritusteaasta: muusika-aastal andis põhjust korraldada varasemast enam kontserte ja temaatilisi näitusi, lisaks toimus mitmeid põnevaid kohtumisi, näitusi ja raamatuesitlusi.

Uue ilme said raamatukogu kodulehekülg ning lugemisblogi, 2016. aastal ootab uuendamist lastelehekülg.

Lääne-Viru Maavalitsuse poolt läbi viidud haldusjärelvalve kinnitas, et raamatukogu töö maakonna rahvaraamatukogudele teavikute komplekteerimisel on hea ning raamatukogude hinnang komplekteerimisosakonna tööle on kõrge.

2. Juhtimine

2.1 Raamatukogude tegevust reguleerivad dokumendid ja nõukogud

Uus põhimäärus kehtib alates 1. veebruarist 2015. Põhimääruses täiendati ja kaasajastati, lisati mittevajalike teavikute võõrandamist reguleeriv peatükk.

Raamatukogu nõukogu käis 2015. aastal koos ühel korral, käsitletud teemad puudutasid eelarvet, suuremaid projekte, raamatukogu kasutatavust ja külastatavust.

Rakvere linna arengukavas aastateks 2015-2030 on planeeritud raamatukogu juurdeehituse asukoha määramine ja ehitise projekteerimine aastatel 2015-2016 ning Lääne-Virumaa Keskraamatukogu juurdeehituse rajamine 2015-2020.

2.2 Eelarve

Põhieelarve	Seisuga 31.12.2014	Seisuga 31.12.2015	Muutus
Eelarve kokku	501 318€	512 548€	+2,2%
Personalikulu	394 198€	403 894€	+2,5%
Komplekteerimiskulu	49 569€	46 126€	-6,9%
sh OV-lt	22 905€	17 991€	-21,5%
sh riigilt	26 664€	28 135€	+5,5%
Infotehnoloogiakulu	4 072€	4 063€	-0,2%

Projektid, toetused	Periood	Summa
<i>Eesti Kultuurkapital</i>		
1. Laste kirjandusliku mälumängu maakondliku vooru korraldamine	15.03-15.04.2015	250€
2. Rakvere varasest muusikaelust kõneleva stendnäituse koostamine tähistamiseks muusika-aastat	01.09-16.10.2015	576€
<i>Kultuuriministeerium</i>		
1. Raamatukogude suvelaager 2015 Lääne-Virumaal	30.07-24.08.2015	915€
2. Raamatukoguhoidjate koolitus „Muutuste juhtimine raamatukogus“	15.09-15.10.2015	855€
3. Raamatukotid lähevad lasteaeda	19.10.2015-01.02.2016	400€
4. Pildi sisse minek	17.09.2015-30.06.2016	900€
<i>Lääne-Viru Omavalitsuste Liit</i>		
1. Lääne-Virumaa rahvaraamatukogutöötajate õppereis Lõuna-Eestisse	15.05-30.06.2015	200€
KOKKU		4096€

2.4 . Personali koosseis, juhtimine ja areng

2015.aastal jäi teenindusosakonnas vanaduspensionile kolm raamatukoguhoidjat (neist 2 töötasid osalise tööajaga) ning tööle asus 2 raamatukoguhoidjat.

Novembrist koondati seoses töö ümberkorraldamisega kunstniku ametikoht.

2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest

Raamatukogu nimi	Koolituste arv	Koolitustundide arv (koolituse pikkus)	Koolituseks kulutatud
LVKRK	30	248	1077€

Täienduskoolitustel osalesid kõik raamatukoguhoidjad.

Koolituse teema	Korraldaja	Osavõtjate arv
Raamat ja ajaleht – mitte ainult paber	Rahvusraamatukogu	1
Kas ma töötan hea teenindusega raamatukogus	Rahvusraamatukogu	1
Esmaabi täienduskoolitus	Kaasik Koolitus OÜ	1
Töökeskonnaalane kursus	Karair	1
Mati Undi moodne maailm	Rahvusraamatukogu	1
Eesti Muusikakogude Ühenduse koolitus	EMKÜ	1
Esitluse loomine MS PowerPoint 2013	Rakvere Ametikool	1
Infopädevuse alused (veebipõhine)	Tartu Ülikool	2

Noored ja internet	Tartu Ülikool	1
Pingekohad laste- ja noortekirjanduses	Tartu Linnaraamatukogu	3
Virumaa kodu- ja kultuuriloolised õppematerjalid, andmebaasid ja allikad	Viru Instituut, TLÜ Rakvere Kolledž	1
Pildi lugu ja lugu pildis	ELK	2
A. Sibula päev "Mis on raamatukogul sellega pistmist"	Tallinna KRK	2

Lääne-Virumaa Keskraamatukogu töötajad osalesid ka kõikidel keskraamatukogu korraldatud koolitustel.

2.4.2 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised

- *Imbi Lumiste* ettekanne Lääne-Virumaa raamatukogutöötajate seminaril bakalaureusetööst „Praeguste Lääne-Virumaa rahvaraamatukogude asupaigad aastatel 1940-1964“
- *Liina Kompus* „Aimekirjandus avardab silmaringi“ (lasteaiaõpetajatele)
- *Liina Kompus* „Eestimaad tutvustavad raamatud koolieelikutele“ (Alushariduse loodusainete sektsioonile)
- *Reet Tomband* “Milline paistab maailm läbi lasteraamatute?” (lasteaiaõpetajatele)
- *Reet Tomband* viis läbi 15 loengutundi lastekirjandusest Rakvere Kolledži alushariduse eriala kaugõppeüliõpilastele.

2.4.3 Maakonnaraamatukogu korraldatud koolitused

Lääne-Virumaa Keskraamatukogu korraldas 7 koolitus- ja teabepäeva, ühe 2-päevase õppereisi, ühe õppekäigu ja ühe vabariikliku suveseminar-laagri.

Koolituse teema	Koolitaja	Tundide arv	Raamatu koguhoidjate arv	Koolituseks kulutatud summa	Koolituskava eesmärgi täitmine
Isikuandmekaitse töötlemise nõuete kohaldamine raamatukogudele	G.Kilumets	4	25	330	Juhtimine, lugejateenindus
Eduard Vilde 150	L. Viitol	2	40	91	Lugejateenindus, kogude kujundamine
Uuemat tõlkekirjandust lastele ja noortele	J. Palm	2	35	143	Kogude kujundamine, lugejateenindus
Põnevaid tegevusi lastega raamatukogus	M. Newsome	2	35	106	Lugejateenindus
Teraapiakoer lugemiskoerana	R. Rooberg, M. Talli	1	35	18	Lugejateenindus, arendus
Kultuurilooline	K. Visnapuu	5	39	188	Lugejateenindus,

aktiivõppe muuseumikeskonna näitel (Viru-Nigulas)					kogude kujundamine
Muutuste juhtimine raamatukogus	A. Lepik	8	23	985	Juhtimine, arendus
Kultuuriloolised andmebaasid (koostöös Viru Instituudiga)	U. Trumm T. Toompuu K. Rood R. Järv	5	32	70	Lugejateenindus
Kuidas feministid raamatuid loevad	J. Ross	1,5	51	50	Lugejateenindus
Õppekäik Riigiarhiivi Rakvere osakonda	L. Sooväli	1,5	24	0	Lugejateenindus
Õppekäik Lõuna-Eestisse		12	35	2280	Lugejateenindus, arendus
Rahvaraamatu-kogude suveseminarlaager (koostöös RRiga)		24		4162	Juhtimine, arendus, lugejateenindus

2.4.4 Erialahariduse omandamine

Üks raamatukogu töötaja jätkas 2015.aastal õpinguid magistriõppes Tallinna Ülikooli Digiteaduste Instituudis digitaalraamatukogunduse erialal ning üks töötaja lõpetas Tallinna Ülikooli infoteaduse bakalaureuseõppe.

2.4.5 Töötajate tunnustamine

Kaie Onton valiti Lääne-Virumaa parima raamatukoguhoidja nominentide hulka.

2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine

2.5.1 Haldustegevuse üldiseloostus. Raamatukogu ruumid ja asukoht

Raamatukogu asukoht linnasüdames on sobiv ning ruumid on heas korras, probleeme tekitavad lagunevad aknad ja fassaad.

Liikumispuudega inimestele on juurdepääs raamatukokku tagatud (kaldtrepp, lift).

Raamatukogu nimi	Vajadused	Teostatud tööd (2015)	Plaan (arengukavast aasta vms)
LVKRK	Akende renoveerimine, fassaaditööd	<ul style="list-style-type: none"> – Laste-ja noorteosakonna ümberehitus ja põranda remont – Tuvitõkkevõrkude ja piirete paigaldamine 	Tööde aeg ei ole teada.

2.7 Raamatukogude koostöö.

Töö koordineerimine ja koostöösuhed:

2.7.1 Kohalikul

Raamatukogu teeb kohalikul tasandil koostööd mitmete teiste Rakvere linna kultuuriasutuste, koolide, lasteaedade ja muude ühendustega. Mitmete partneritega on koostöösuhed juba aastatepikkune, näiteks Rakvere Kultuurikeskuse ja muusikakoolidega.

- *Rakvere Kultuurikeskus* – kultuurisündmuste informatsiooni vahendamine.
- *SA Virumaa Muuseumid* – abi näituste korraldamisel (Rakvere varane muusikaelu - eksponaadid ja informatsioon).
- *Rakvere Muusikakool ja Rajaotsa muusikakool* – õpilaskontserdid.
- *Virumaa Teataja* – raamatukogu meediapartner.
- *Lääne-Viru Omavalitsuste Liit* – Lääne-Virumaa „Aasta teo“ hääletuse organiseerimine maakonna raamatukogudes ning keskraamatukogu töötajate osalemine häältelugemise komisjonis. Virumaa kirjandusauhinna žüriis osalemine ja sellele eelnev lugejaküsitluse korraldamine raamatukogus.
- *Viru Instituut* – Ühisüritused: Mall Hiimäe raamatu „Virumaa vanad vaimujutud“ esitlus ja Mari Hiimäe illustratsioonide näitus „Vaimujutud“.
- *Tallinna Ülikooli Rakvere Kolledž* – alates detsembrist tutvustab raamatukogu ülikooli korraldatavatel Hõbeakadeemia loengutel teemakohast kirjandust (raamatuväljapanekud). Koostöö jätkub 2016. aastal.
- *Rakvere Spordikeskus* – abi tasuta raamatu laada korraldamisel.
- *Europe Direct teabekeskus Lääne-Virumaal* – muinasjutuhommikud raamatukogus (üritustesari „Muinaslugudega mööda Euroopat“).
- *Emakeeleõpetajate ainesektsioon* - maakondliku põhikoolide kirjandivõistluse läbiviimine.
- Vabatahtlik *Riina Rooberg* koos lugemiskoer Hectoriga.

Riiklikult tasandil toimub tihe koostöö teiste Eesti rahvaraamatukogudega, Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu, Eesti Lastekirjanduse Keskusega.

Rahvusvahelisel tasandil oli koostööpartneriteks Soome sõprusraamatukogud Lapuas ja Lappeenrannas. Lappeenranna raamatukoguga on pikk traditsioon käia teineteise juures üle aasta – ühel aastal külastavad paar soome raamatukoguhoidjat Eestit ja järgmisel aastal vastupidi. 2015.aastal tutvusid Lappeenranna raamatukogude tööga kaks Lääne-Virumaa Keskraamatukogu töötajat.

3. Kogud

3.1 komplekteerimise põhimõtted (tasakaal) ja uuendused (sh e-teavikud)

2015.aastal teostas Lääne-Viru maavalitsus Lääne-Virumaa Keskraamatukogu üle haldusjärelvalvet, mille eesmärk oli saada ülevaade maakonnaraamatukogu raamatukogu-teeninduse prioriteetidest ja maakonna rahvaraamatukogudele teavikute hankimise korraldusest ning hinnata maakonnaraamatukogu rahvaraamatukogudele suunatud kogude komplekteerimise ja töötlemise korraldust ning ülesannete täitmise otstarbekust, efektiivsust ja kvaliteeti.

Haldusjärelvalve keskendus 2014.aastale ning selle käigus hinnata ka komplekteerijate kompetentsust ja komplekteerimiseeliste jälgimist, samuti viidi läbi rahuloluküsitlus rahvaraamatukogude seas.

Rahvaraamatukogude töötajate hinnang maakonnaraamatukogu komplekteerijate tööle on kõrge, komplekteerimine, töötlemine ja saabumine on optimaalselt tempokas, kvaliteetne, rahvaraamatukogusid toetav.

Komplekteerimise aluseks on „Lääne-Virumaa Keskraamatukogu komplekteerimis-põhimõtted“ (kinnitatud 8.juuni 2015 direktori käskkirjaga). Kirjanduse komplekteerimine toimub valikuliselt ning prioriteediks on eesti autorite ilukirjandus ning tõlkekirjandusest väärtkirjandus, samuti laste- ja noortekirjandus. Teadmiskirjandusest on eelistatud Eestit puudutav kirjandus ning tarbekirjandusest laiemale lugejaskonnale huvipakkuvad teavikud. Komplekteerimisotsuste tegemisel võetakse arvesse piirkonna ameti- ja kõrgkoolide õppesuundi.

Perioodika komplekteerimisel on põhimõtteks, et kättesaadav oleks Eestis ilmuv perioodika, v.a väheväärtusliku sisuga väljaanded. Võõrkeelset perioodikat komplekteeritakse vastavalt vajadusele ning võimalustele.

Lähtuvalt raamatukogu struktuurist ja töökorraldusest komplekteeritakse laste-ja noorteosakonda teavikuid, mis on suunatud lastele ja põhikoolialistele noortele. Gümnaasiumiastme õpilastele, üliõpilastele ja täiskasvanutele mõeldud teavikuid komplekteerib teenindusosakond.

Kokku osteti Lääne-Virumaa Keskraamatukogu kogudesse 2015.aastal 3479 teavikut 39 660€ eest, lisaks annetati 217 teavikut. Annetuste osakaal juurdetulekust oli 5,9% (2014.aastal 8,1%). Valdavalt saadi annetustena inglise- ja venekeelset ilukirjandust.

Ajalehti-ajakirju ja muid kiiresti aeguvaid väljaandeid osteti 6466€ eest.

Saabunud teavikutest 95,7% olid raamatud, 5,3% perioodilised väljaanded, 4,1% auvised ning 0,2% muud teavikud (lauamängud).

Saabunud raamatutest oli ilu-ja lastekirjandust 63,5% (2244 eksemplari). Võõrkeelseid raamatuid osteti 241 eksemplari, sellest venekeelseid 167 eksemplari.

E-raamatuid ja nende laenutuslitsentse ei ostetud, sest puudub sobiv laenutuskeskkond.

Osakond	Ostetud teavikud (eksemplarid)		Osakaal %		Teavikute summa €		Osakaal %		Keskmine hind €	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Ilukirjandus	1490	1296	37,8	37,2	15783	15208	37	38,3	10,59	11,73
Erialakirjandus	1037	924	26,4	26,6	14304	12583	33,6	31,7	13,79	13,62
Lasteosakond	1176	1074	29,9	30,9	9886	9555	23,2	24,1	8,41	8,9
Muusika	232	185	5,9	5,3	2662	2314	6,2	5,8	11,47	12,51
Kokku	3935	3479			42635	39660			10,83	11,40

Võrreldes juurdetulnud eksemplaride arvu laenutuste arvuga, selgub, et enamuse nii ostudest kui ka laenutustest moodustavad eestikeelsed teavikud. Kõige suurem vahe ilmneb muusikateavikute osas ja kuigi 2015.aastal vähendati auviste oste, on nende laenutuste ja ostude suhtes kõige suuremad käärid.

	<i>Komplekteerimine - eksemplarid</i>			<i>Komplekteerimine - summad</i>		
	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>Muutus</i>	<i>2014</i>	<i>2015</i>	<i>Muutus</i>
Raamatud	4037	3536	-501	40 194 €	37 856 €	-2 338 €
sh annetus	335	207	-128			
Auvised	237	152	-85	2 355 €	1 737 €	-618 €
sh annetus	14	8	-6			
Muud teavikud	10	8	-2	86 €	67 €	-19 €
sh annetus		1	1			
Kokku	4284	3696	-588	42 635 €	39 660 €	-2 975 €
sh annetus	349	217	-132			
Perioodika				6 934 €	6 466 €	-468 €
Kustutused	6562	5503	-1059			

Järjekindlalt tegeldakse fondist aegunud, katkiste ja ka üleliigseteks muutunud eksemplaride kustutamise. Teavikuid kustutati aasta jooksul 5503 eksemplari kogusummas 17 513€, mis on 1059 eksemplari võrra suurem kui aastane juurdetulek.

Keskraamatukogu fondi seis aasta lõpul oli 121 098 eksemplari kogusummas 783 012€. Iga Rakvere linna elaniku kohta oli raamatukogus 7,5 teavikut.

Laenutuste edetabelid:

Lääne-Virumaa Keskraamatukogu enim laenutatud raamatute top10

<i>Jrk</i>	<i>Autor</i>	<i>Pealkiri</i>	<i>Aasta</i>	<i>Laenutusi</i>
1	Kersna, Vahur	Ei jäta elamata	2014, 2015	198
2	Hirsjärvi, Sirkka	Uuri ja kirjuta	2005	117
3	Laherand, Meri-Liis	Kvalitatiivne uurimisviis	2008	107
4	Tohvri, Erik	Veel on aega	2014	106
5	Galbraith, Robert	Käo kukkumine	2014	103
6	Flynn, Gillian	Kadunud : romaan	2014	101
7	Tohvri, Erik	Ühe katuse all	2014	95
8	Kadastik, Mart	Paarismäng : romaan	2014	93
9	James, E. L.	Viiskümmend halli varjundit	2012, 2015	89
10	Kivirähk, Andrus	Maailma otsas : pildikesi heade inimeste elust	2013	87

Laenutatuima raamatu tiitel kuulub ülekaalukalt Vahur Kersna raamatule „Ei jäta elamata“ 198 laenutusega (8 eksemplari).

Nagu ka 2014. aastal kuuluvad loetavamate raamatute hulka ülikoolide kohustusliku kirjanduse loetellu kuuluvad raamatud: Sirkka Hirsjärvi „Uuri ja kirjuta“ ning Meri-Liis Laheranna „Kvalitatiivne uurimisviis“.

Lugejarühmade lõikes raamatulaenutusi analüüsid ilmneb, et:

- 20 loetuma raamatu hulgas on 6 välisautorite teost ning ülejäänud eesti kirjandus: mitme raamatuga on esindatud A. Kivirähk, M. Kadastik ja I. Hargla.
- Mälestuste- ja elulooraamatutest loeti veel Lisaks Vahur Kersna raamatule „Ei jäta elamata“ palju ka Lion Lea Dali raamatut „Joonista valgus“, Mihkel Raua raamatut „Musta pori näkku“, Paavo Kanguri raamatu „Jaak Joala“.

- Pensionäride ilukirjanduse laenutuste edetabeli esikahekümmes oli 2015. aastal ülekaalukalt eesti kirjandus, populaarseim eesti autor oli jätkuvalt Erik Tohvri, järgnesid Mart Kadastik ja Ira Lember. Erialakirjandusest eelistati V. Kersna raamatut „Ei jäta elamata“, „7x7“ ja mitmeid muid mälestuste- ja elulooraamatuid.
- Üliõpilaste laenutuste edetabelitest ilmneb, et laenutati enim õppekirjandust, eelkõige kasvatusteaduste ja psühholoogia alaseid raamatuid, teadustöö metoodika ja õigusteaduse alaseid materjale.
- Gümnaasiumi- ja kutseõppeasutuste õpilaste laenutuste seas on valdavas enamuses kooli kohustuslik kirjandus.

Gümnaasiumiõpilaste laenutuste edetabel 2015

Jrk	Autor	Pealkiri	Laenutusi
1	Kross, Jaan	Keisri hull	44
2	Maeterlinck, Maurice	Sinilind	36
3	Dostojevski, Fjodor	Kuritöö ja karistus	35
4	Bulgakov, Mihhail	Meister ja Margarita	29
5	Tammsaare, A. H.	Tõde ja õigus. I	22

Laenutatuimad ajakirjad 2015

Jrk	Pealkiri	Laenutusi
1	Burda Style = Burda Modemagazin	447
2	Imeline Ajalugu : ajalooajakiri	322
3	Tom & Jerry : [koomiksiajakiri]	308
4	Imeline Teadus	133
5	Naised : Eesti soodsaim naisteajakiri	130
6	Susanna Moden	128
7	Homes and gardens	127
8	Maret	124
9	Kodu & Aed	121
10	Naistelehe Nipiraamat	116

Jätkuvalt on enimlaenutatute ajakirjade hulgas kodu-, käsitöö- ja naisteajakirjad, kuid võrreldes eelmiste aastatega on vähenenud laste koomiksiajakirjade laenus ning märgatavalt kasvanud erinevate populaarteaduslike ajakirjade laenus (Imeline Ajalugu, Imeline Teadus, National Geographic).

4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused

Suurimad muudatused lugejateeninduses leidsid aset laste- ja noorteosakonnas, kus remondi järel ühendati lugemisaal ning kojulaenus.

2015. aasta septembrist alustati URRAMis asutuste (eelõige koolide ja lasteaedade) kontode registreerimist lihtsustamaks raamatute kasutamist õppetöös.

2015. aasta kevadest alates pakutakse ettelugemise võimalust eakate pansionaadi hoolealustele.

2015. aasta lõpust pakkusime individuaalset arvutialast koolitust eelneval kokkuleppel, kus raamatukoguhoidja juhendas korraga vaid ühte õpilast.

4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine ja AIP-i kasutamine

Lääne-Virumaa Keskraamatukogus on juurdepääs üldkasutatava andmesidevõrgu kaudu Rakvere Linnavalikogu ja Linnavalitsuse protokollidele, otsustele ja määrustele.

AIP-is on võimalik koopiaid teha, printida, skaneerida, andmekandjale salvestada, kasutada ID-kaardi lugeritega arvuteid ning saada vajadusel abi ja juhendamist raamatukogutöötajalt. Individuaalset arvuti, nutitehnika jms personaalkoolitust pakutakse eelneval kokkuleppel.

2015. aastal oli registreeritud arvutikasutusi raamatukogus kokku 6439, sh laste külastusi oli AIP-is 1160 (laste külastuste registreerimist alustati juunist 2015). Võrreldes 2014.aastaga oli 892 külastust vähem. Keskmise külastuste arv kuus oli 537 külastust.

AIP külastuste arvu vähenemine on põhjendatav sellega, et lisaks laste- ja noorteosakonna remondi aegsele sulgemisele on AIP tavakülastajatele suletud ka kasutaja- ja arvutikoolitustundide ajal.

AIPis soovitakse raamatukoguhoidja abi skaneerimisel, erinevate vormide täitmisel (möödunud aastal paluti tihti abi Digiloos tervisedeklaratsiooni täitmisel) ja digiallkirjastamisel. Küsitud on ka dokumentide vormistamise teenust.

4.2 Raamatukogu kasutamine

2015. aastal vähenesid taas nii lugejate, laenutuste kui külastuste arvud.

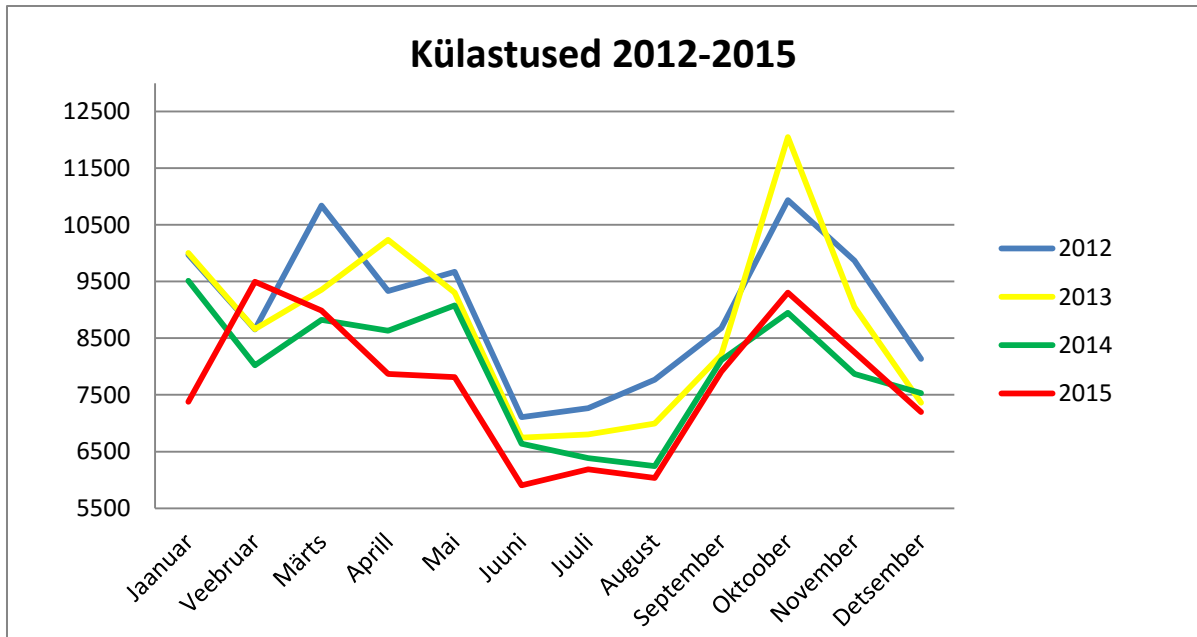
Raamatu-kogu	Lugejad 2014	Lugejad 2015	Muutus (+/-)	Laenut-d 2014	Laenut-d 2015	Muutus (+/-)
LVKRR	6951	6790	-161	201945	188445	-13500

Raamatu-kogu	Külastused 2014	Külastused 2015	Muutus (+/-)	Virtuaal külast. 2014	Virtuaal külast. 2015	Muutus (+/-)
LVKRR	93773	92337	-1436	29667	32189	+2522

4.2.1 Külastused

Mugavate võimalustega lugejaportaalis (reserveerimine, pikendamine), väheneb vajadus raamatukogu vaid teavikute laenutamiseks külastada. Positiivne on siiski märkida, et märgatavalt suurenes 2015.aastal üritustel osalenute arv, millest võib järeldada, et muutumas on raamatukogu külastamise põhjused – raamatute laenutamise kõrval muutub üha olulisemaks raamatukogu roll kultuurikeskusena.

2015.aastal suurenes virtuaalkülastuste arv võrreldes 2014. aastaga 2512 külastuse võrra.

4.2.2 Laenutused

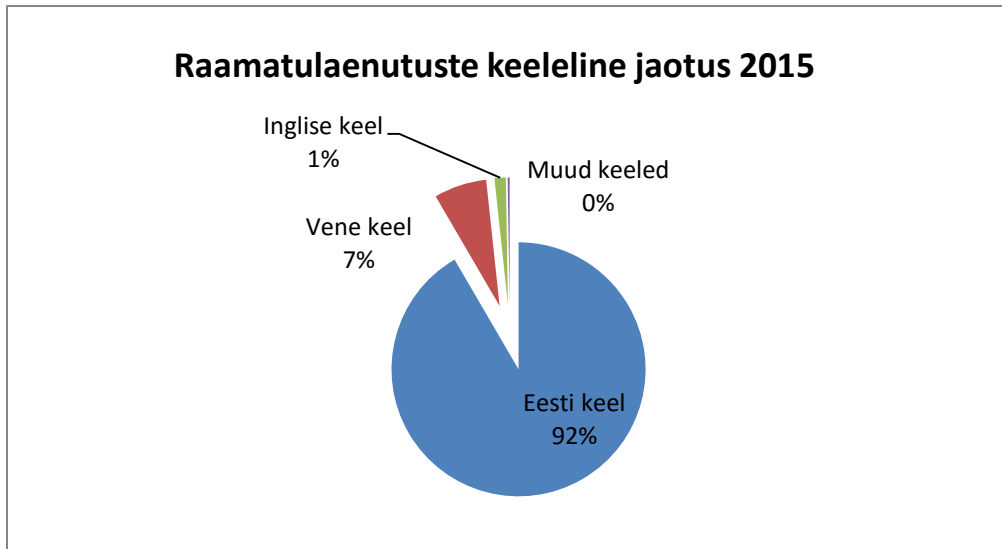
Kojulaenutused vähenesid 2015.aastal võrreldes eelneva aastaga tervikuna 8%. Kõige suurem kahanemine oli erialakirjanduse osas, kõige väikesem muusikatoas. Languse põhjusteks on kindlasti lugejate arvu vähenemine (elanikkonna vähenemine + Lääne-Virumaa kõrgkoolides õppivate tudengite arvu vähenemine). Lasteosakonna laenutuste vähenemist mõjutas ka aasta lõpus toimunud remont, mil osakond oli suletud ning soovitud kirjanduse kättesaamine piiratum.

Laenutused laaditi 2015

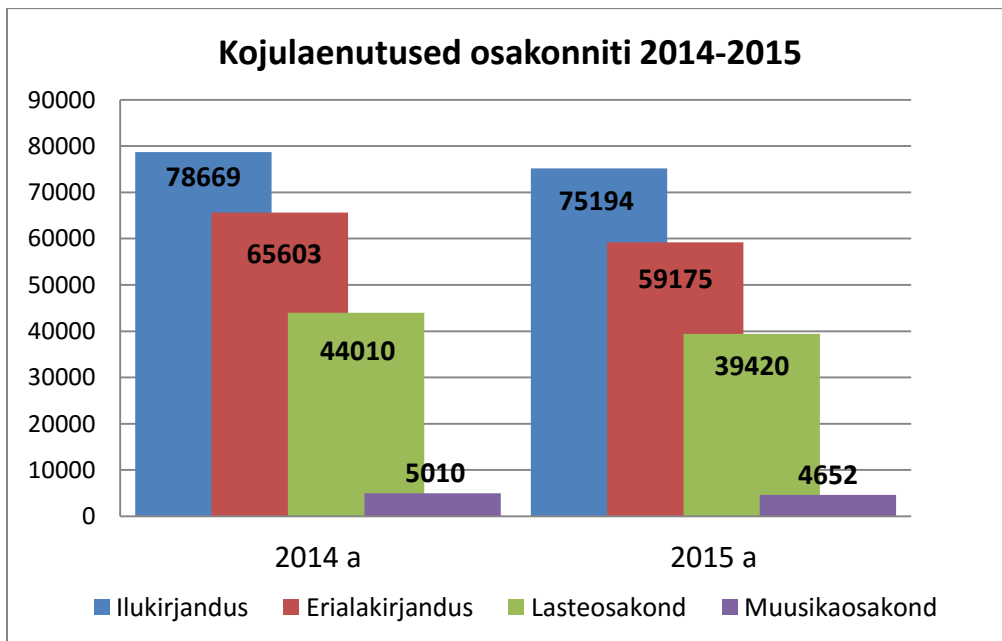
	<i>Laenutused</i>	<i>% laenutuste üldarvust</i>
Raamat	179142	94,9%
Ajakiri	5636	3,0%
Auvis	3878	2,1%
Elektrooniline	66	0,03%
Muu	85	0,05%

Laadide lõikes ei ole laenutused viimase viie aasta jooksul kuigivõrd muutunud: lõviosa moodustavad raamatulaenutused (95%), perioodika ja auviste laenutused ülejäänud 5%.

Raamatulaenutuste keeleline jaotus on sarnane eelnevate aastatega: venekeelsete raamatute laenus moodustab 7% laenutustest, inglisekeelsete raamatute laenus 1%. Muudes keeltes raamatute laenutuste arv on kaduvväike, 2015.aastal oli kokku 435 muudes keeltes raamatute laenutust.

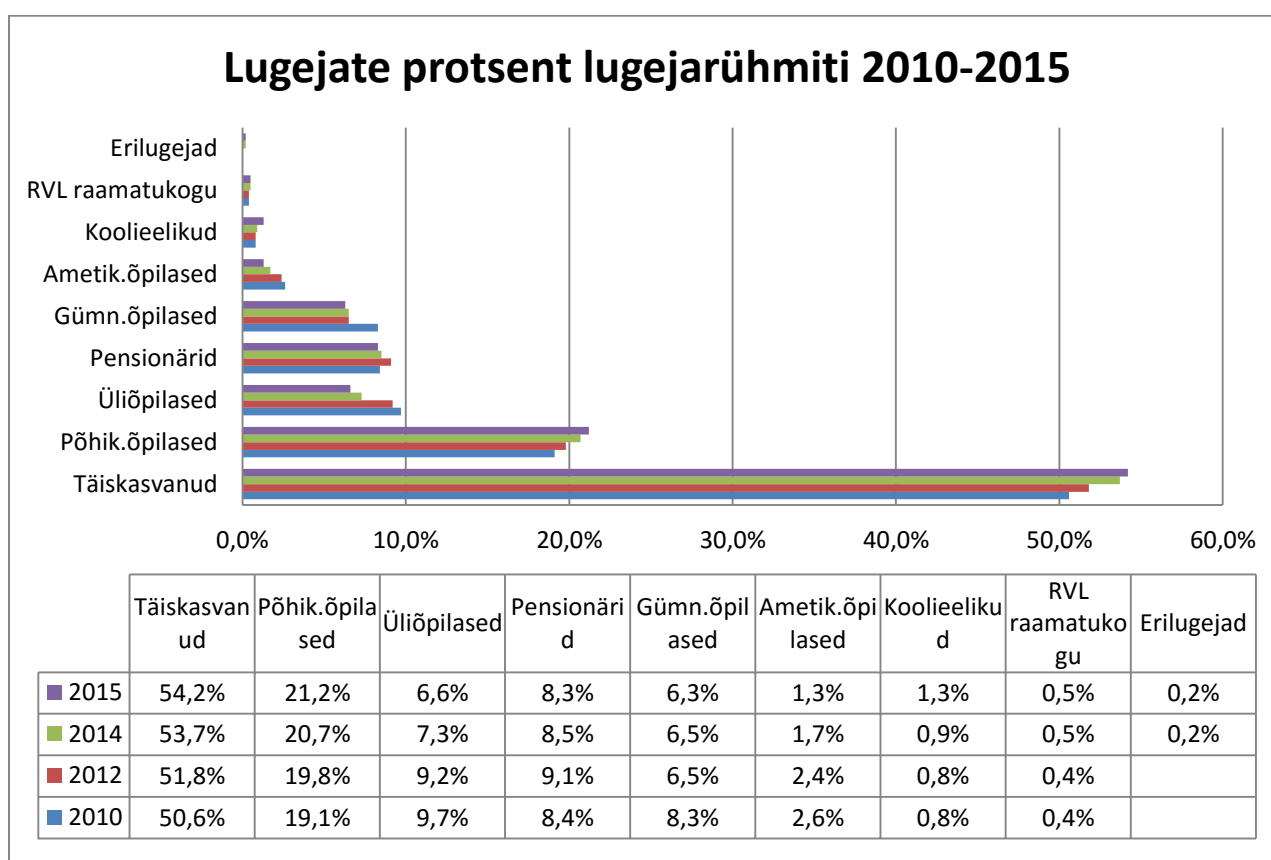
Analüüsisdes kojulaenutusi osakondade lõikes, on eelneva aastaga võrreldes vähenenud laenutused kõigis osakondades, protsentuaalselt enim on laenutused vähenenud erialakirjanduses (-13,7%), kõige vähem muusikatoas (-6,2%). Tervikuna vähenesid kojulaenutused 2014.aastaga võrreldes 8%.

<i>Osakond</i>	<i>Muutus (+-)</i>	<i>Muutus %</i>
Ilukirjandus	-6175	-8,5%
Erialakirjandus	-7880	-13,7%
Lasteosakond	-5056	-12,8%
Muusika	-291	-6,2%
<i>Kokku</i>	<i>-14257</i>	<i>-8%</i>

4.2.3 Lugejad

<i>Lugejarühm</i>	<i>Lugejate arv</i>	<i>Protsent</i>	<i>Laenutuste arv</i>	<i>Protsent</i>
Täiskasvanud	3680	54,2%	106838	60,1%
Põhikooliõpilased	1441	21,2%	20503	11,5%
Üliõpilased	445	6,6%	9495	5,3%
Pensionärid	564	8,3%	24958	14%
Gümnaasiumiõpilased	425	6,3%	5057	2,8%
Ametikooliõpilased	86	1,3%	699	0,4%
Koolieelikud	88	1,3%	3632	2%
RVL raamatukogu	36	0,5%	4879	2,7%
Erilugejad	11	0,2%	1203	0,7%
Asutused	11	0,2%	493	0,3%

Viimaste aastatega on kasvanud täiskasvanud lugejate ja põhikooliõpilaste osakaal, kõige enam on vähenenud aga gümnaasiumiõpilaste ja üliõpilaste osakaal lugejaskonnas. Teeb heameelt, et kuigi koolieelikute osakaal lugejaskonnast on väike, on seegi viimaste aastate jooksul pidevalt kasvanud.

Võib öelda, et kõige intensiivsemalt laenutab pensionäride lugejarühm, mis moodustab lugejate arvust 8,3% ning nende laenutused moodustavad 14%. Kõige tagasihoidlikumad laenutajad lugejate laenutuste suhte põhjal on gümnaasiumi- ja ametikooliõpilased.

4.3 RVL teenindus

RVL-i teel tellitakse Lääne-Virumaa rahvaraamatukogudest ilu- ja teatmekirjandust (enamasti juhul, kui enda kogu eksemplarid on välja laenutatud ning lugeja vajab raamatut kiiresti) ning

teadusraamatukogudest teatme- ja õppekirjandust. Paljud maakonna rahvaraamatukogud eelistavad lugejate soovide täitmiseks kasutada Lääne-Virumaa Keskraamatukogu abi, tellides enamasti eesti- ja venekeelset ilukirjandust ning teatmekirjandust.

RVL		
<i>Aasta</i>	<i>RVL sisse</i>	<i>RVL välja</i>
2012	105	6187
2013	183	5446
2014	86	5020
2015	347	4875

2014. aastaga on märkimisväärselt suurenenud RVL sisse näitajad: 261 laenutust rohkem. 2015. aastal telliti maakogudest sisse tunduvalt rohkem kohustusliku kirjanduse hulka kuuluvaid raamatuid. RVL välja on vähenenud 145 laenutuse võrra.

4.4 Laste- ja noorteteenindus

4.4.1 Laste-ja noortekirjanduse komplekteerimine

Lasteosakonna kogude täiendamisel lähtutakse eesmärgist tagada võimaluste piires lastele piisavalt kooli- ja huvilugemiseks mõeldud lugemisvaraga eelkoolieast põhikooli lõpuni, pakkuda õppekava toetuseks mitmekesist aimekirjanduse valikut. Raamatute hankimisel eelistatakse eesti algupärandeid (nii ilu- kui aimekirjanduse osas).

Lasteosakonna kogust moodustab ilukirjandus 66%. Eestikeelne kirjandus moodustab raamatufondist 89%, võõrkeelsetest raamatutest omakorda 52% on venekeelsed ja 32% inglisekeelsed.

2015. aastal osakonna kogusse lisandunud raamatutest moodustas 82% ilukirjandus (mullu 76%). Aimekirjanduse juurdetulek oli kõige suurem 7. liigis - 33% (mullu 32,5%), valdavalt oli tegemist kunsti- ning meisterdamisraamatutega. Mullusest pisut rohkem lisandus looduseraamatuid – 13,9% (mullu 12,6%). Analüüsidest aimekirjanduse laenutusi leiab nõudluse alusel kinnitust samasugune järjestus: kunst ja meisterdamine, loodus ja vaba aeg.

Periodika tellimisel on alati eelistatud omamaiseid lasteväljaandeid, kuid 2015.aastal ei laenutatud neid koju mitte ühelgi korral. Lapsed eelistavad koomiksiajakirju, kuid sellest hoolimata langevad aasta-aastalt periodika kojulaenutused tervikuna (2014.aastal 1409 laenutust, 2015.aastal 479 laenutust).

2015. aasta suvel ühendati lugemissaali ja kojulaenutuse kogud, sealhulgas vähendati kohalkasutatavaid eksemplare, osa teavikutest anti üle ilu- ja erialakirjanduse osakondadele ning üleliigsed eksemplariid kustutati kogudest.

4.4.2 Lasteosakonna kasutamine

	Lug-d 2014	Lug-d 2015	Muutus	Külast-d 2014	Külast-d 2015	Muutus	Laenut 2014	Laenut 2015	Muutus
Lasteosakond, kuni 17a kasutajad	1657	1632	-25	26653	23083	-3570	23001	21644	-1357

	2014	2015	Muutus
Kuni 17a laenutused LVKRRKs kokku	28557	25235	-3322
Kuni 17a laenutused LO	23001	21644	-1357
LO laenutused kokku	44010	39420	-4590

2015.aastal moodustasid 81% lasteosakonna kojulaenutustest ilukirjanduse laenutused (mullu 80%). Aimekirjanduse osas on taas kasvanud meisterdamis- ja kunstiraamatute laenutused, moodustades 22,9% (mullu 19,3%), ning loodusraamatute laenutamine (17,9%, mullu 16,8%). 15,6% moodustavad tähtpäeva- ja tavandiraamatute, mängude ja nn vaba aja veetmise raamatute laenutused (mullu 14%), keeleõpikud 11,2% (mullu 7,3%) ning ajaloo- ja maateaduseraamatud 7,5% (mullu 6,4%).

Koolieelikute laenutuste edetabel sisaldab palju auvised (25-st 10), lugemiseelistuste edetabeli tipus oli A. Kivirähki „Leiutajateküla Lotte“. Populaarsed on ka teised multifilmidest tuntud tegelaste raamatud (Mesilane Maia, Pettson ja Findus, Maša ja Karu).

Põhikooliõpilaste laenutuste edetabelisse mahtus kohustusliku kirjanduse sekka kõrgeimale, 20. kohale R. Rowelli „Eleanor & Park“.

Põhikooliõpilaste raamatulaenutuste edetabel 2015

Jrk	Autor	Pealkiri	Laenutusi
1	Raud, Piret	Tobias ja teine B	100
2	Tomusk, Ilmar	Kolmanda A kriminalistid	76
3	Kirkegaard, Ole Lund	Kummi-Tarzan ja teised	75
4	Tomusk, Ilmar	Kriminaalsed viineripirukad : neljanda A kriminalistid	74
5	Kivirähk, Andrus	Kaka ja kevad	71
6	Vaiksoo, Jaanus	Neli hommikut ja üks õhtu	68
7	Dahl, Roald	Matilda	66
8	Pervik, Aino	Kunksmoor	64
9	Raud, Eno	Sipsik	57

Võõrkeelsete raamatute laenus moodustab lasteosakonna kojulaenutustest 2%, sealhulgas ületas inglisekeelsete raamatute laenutuste arv (637) 2015.aastal venekeelsete raamatute laenutuste arvu (487). Vene laste osakaal on linna elanikkonnas pidevalt vähenemas ning see kajastub selgelt ka lasteosakonna laenutustes.

Gümnaasiumiõpilaste ning kutseõppeasutuste õpilaste laenutused laste- ja noorteosakonnast on aastatega vähenenud ning nemad laenutavad enamiku soovitud ilu- ja erialakirjanduse osakondadest.

4.4.3 Laste- ja noorteteenindus s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine

Laste- ja noorteteeninduse korraldamisel on püütud väärtustada lugemist ja tutvustada raamatumaailma selle mitmekülguses, pöörata tähelepanu kirja- ja lugemisoskuse süvendamisele, tunnustada tublisid lugejaid. On püütud pidada silmas, et lastel oleks raamatukogus piisavalt võimalusi arendavaks ajaveetmiseks ja eakaaslastega suhtlemiseks.

Raamatuhuvi peab arendama juba eelkoolieast alates. Kodustele väikelastele mõeldud jututarel on käsil juba 24. tegevushooaeg, mille külastatavus just 2015.aastal märkimisväärselt kasvas (2014. aastal 329 külastust, 2015. aastal 634 külastust).

Kuna raamatukogu on eelarvamustevaba keskkond, kus lugemisvilumuse lihvimine saab toimuda pingevabas õhkkonnas, tunneme heameelt, et lugemiskoera seltsis veedetud lugemishetked on laste poolt nii oodatuteks saanud.

Lugemisharjumuse kujundamise eesmärgil toimub aastast 2007 lähedaima suveraamatu valimine aasta jooksul (juunist juunini) ilmunud uudiskirjanduse seast. Raamatud on seatud suvekuudeks näitusele, lugejad hindavad raamatuid pärast lugemist 5 palli süsteemis. Iga lugeja hinne on kohe edetabelis nähtav ning mõjub raamatut valivale lapsele ja noorele eakaaslaste poolt tehtud reklaamina.

Äärmiselt oluline on koostöö õpetajatega, sest sellest sõltub, millised raamatud jõuavad nn koolilugemise nimekirjadesse. Õnneks on ka neid õpetajaid, kes küsivad ja võtavad arvesse raamatukogu soovitusi uuema lugemisvara kohta. Ka aruandeaastal koostati õpetajatele uudiskirjandust tutvustavaid nimekirju.

Muidugi kohtab raamatukogus ka neid lapsi ja noori, kel lugemishuvi sügavam ning kes ei loe õpetajate ega vanemate, vaid iseenda jaoks. Selliseid lapsi on juba aastaid esile tõstetud Tubli lugeja tunnistuste abil. 2015. aastal anti sellise tunnistuse 110le lapsele 1. – 5. klassini.

4.4.4 Laste- ja noorteüritused

2015. aastal korraldas lasteosakond 71 üritust koolieelikutele ja põhikooliealistele lastele. Koostati 20 raamatunäitust; muusika-aastale pühendatud näitust „Helide saatel“ saatis ka slaidiprogramm, kus tuntud muusikud jagasid oma lugemiselamusi ning -soovitusi. Suvisele raamatunäitusele „Ninad suvel raamatusse“ tugines iga-aastaseks traditsiooniks saanud lähedaima suveraamatu valimine, mille raames laekus 608 hindamissedelit. Koostati ka 35 raamatute väljapanekut.

Lisaks raamatutenäitustele ja –väljapanekutele eksponeeriti näitustel ka eriilmelisi raamatuid, mänguasju, laste kunsti- ja käsitöönäitusi.

Jätkusid Jututare etendused, lugemiskoerale Hekule ettelugemised, kuviviktoriini koostamised ja meisterdamised (koolivaheaegadel, tähtpäevadeks).

Lasteosakonna suuremad üritused 2015

Ürituse nimi	Osavõtjate arv
Jututare sari (16 etendust)	634
Sari „Muinasjuttudega mööda Euroopat“ (4 muinasjututundi)	94
Sari „Tule loe Hekule“ (15 seansi)	174
Rohelise maakonna loodusviktoriin (5 vooru)	336
Lamba-aasta joonistusnäituse avamine ja õpilaste autasustamine	17
Maakondlik põhikoolide kirjandivõistlus	76
Kirjandusmäng 2015. Maakonnavor	49
Mudilaste kunstisalong. „Meie kunstinäituse“ avamine.	14

Põhikoolide maakondliku kirjandivõistluse lõpetamine	46
Tubli lugeja tunnistuste jagamine	120
Urve Tinnuri raamatu „Vanaisa võluhaamer“ esitlus	36
Ettelugemisvõistluse maakonnavoor „Muusika lasteraamatutes“	30
Kohtumine Sulev Olliga	48
Hommikuhämaruses lugemine „Sõprus Põhjas“	20
Rändnukuteatri Nõu Puu etendus „Kõik on võimalik“	24

Kokku toimus 71 üritust, millest võttis osa 2705 last.

Olulisemad ettevõtmised 2015. aastal olid seotud erinevate projektide ning vabariiklike konkurssidega.

Projekt „Kirjandusmäng 2015“ sündis vajadusest viia läbi Eesti Lastekirjanduse Keskuse poolt algatatud II kirjandusliku mälumängu maakonnavoor. Projekti eesmärk oli õhutada laste lugemishuvi, tunnustada suurema lugemusega lapsi ja tagada Lääne-Virumaa laste osalemine kirjandusmängu lõppvoorus Rahvusraamatukogus.

Mälumängu maakonnavoору küsimused koostasid lasteosakonna töötajad ELK-i poolt koostatud krimikirjanduse nimestiku alusel. Maakonnavoorule kogunes 13 kolmeliikmelist võistkonda ning parimateks detektiivideks pärjati Tapa Gümnaasiumi 3. b klassi võistkond, keda aitasid ette valmistada Tapa Gümnaasiumi ning Tapa Linnaraamatukogu raamatukoguhoidjad.

Projekti „Raamatukotid lähevad lasteaeda“ raames hangiti spetsiaalsed raamatukotid, mis kord kuus uue sisuga täidetakse ning lasteaedadesse viiakse. Projekti eesmärgiks on soov viia koolieelikud kokku raamatutega, tekitada neis huvi lugude kuulamise ja motivatsiooni lugemaõppimise vastu, julgustada lasteaiaõpetajaid senisest rohkem kasutama lasteraamatuid lasteaia ainekava teostamisel. Esimene tagasiside lasteaedadelt on väga positiivne ning projekt jätkub kindlasti ka 2016.aastal.

Projekti „Pildi sisse minek“ eesmärgiks on väärtustada eesti lasteraamatuid kui huvitavaid kunstiteoseid, kutsudes lapsi põnevatele pildirännakutele ning fantaseerida pildilt välja jääva tegevuse teemadel. Projekti raames toimuvad raamatukogus õpilaste kunstitunnid. Ühe projekti osana soovitakse korraldada õpilastele kohtumisi raamatukunstnikega.

Muusika-aasta ettelugemispäeva tähistati ELK eestvõttel vabariikliku 4. klasside lugemisvõistlusega teemal „Muusika lasteraamatutes“. Maakonna parima ettelugeja väljaselgitamiseks korraldati 14. oktoobril maakondlik eelvooru, kuhu tuli oma lugemisoskust testima 20 last 10st koolist.

2015. aasta 3. klasside õpioskuste olümpiaadi maakondliku voору ülesanded olid koostatud raamatukogu lasteosakonna töötajate poolt.

4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused

Koduteenindus jätkus ka 2015.aastal, mil raamatukogutöötaja külastas lugejaid kodudes 22 korral (reeglina külastatakse lugejaid iga kahe nädala tagant). Koduteeninduse lugejate lemmikud 2015. aastal olid elulood, ilukirjanduse osas loeti mõlemat nii eesti kui väliskirjandust ning ajakirja Tervisetark.

	Kordade arv	Teenuste arv	Kasutajate arv
Koduteenindus	22	22	12

	Ürituste arv	Osavõtjate arv
Ettelugemine pansionaadis „Kuldne sügis“	19	174

Ettelugemist viisid läbi Lääne-Virumaa Keskraamatukogu raamatukoguhoidjad. Kirjanduse valikul arvestati nii kuulajate soovidega kui loeti tujutõstvaid lihtsamaid, lõbusaid tekste ja mälestusi.

4.6 Raamatukogu kultuurikeskusena

Raamatukogu nimi	Näitused/virtuaalnäitused, väljapanekud	Üritused	Üritustel osalenute arv
Lääne-Virumaa KRK	109	89	2724

*tabel ei hõlma lasteüritusi

Rakvere linnas on olemas teater, kultuurikeskus, muusikakoolid, galerii. Selles koosluses püüab raamatukogu pakkuda eelkõige kirjanduse ja lugemiskultuuri arendamisega seotud sündmusi. Kokku korraldati 89 üritust, kus osales 2724 inimest (nagu varasematelgi aastatel, pole külastajate arvu hulka loetud „Tasuta raamatu laadal“ osalejaid). Sündmusterohkeimad kuud raamatukogus olid märts ja oktoober.

Kuna 2015 oli muusika-aasta, toimus tavapärasest rohkem kontserte. Kontsertidele, mida korraldab Lääne-Virumaa Keskraamatukogu, koonduvad sarja nimega „Minu muusika“. Sarja raames toimus 7 kontserti, üles astusid ansambel „Sõbrad“, pianist Tanel Joamets, klaveriduo Maila Laidna ja Tiit Sisask, Lois Freire Caneda ja Grete Jädal, duett „Klassika“.

Muusika-aasta raames koostas raamatukogu ka mahuka stendinäituse Rakvere muusikaajaloost „Rakvere varane muusikaelu“. Näituse koostas Tiina Kriisa, valmimist toetas Eesti Kultuurkapitali Lääne-Virumaa ekspertgrupp.

Aasta suurimaks ürituseks võib pidada traditsiooniks saanud Tasuta raamatu laata, mis toimus 7. korda. Uuendusena toimus laadal heategevuslik raamatumüük, saadud tulu kasutati Virumaa Naiste Tugikeskusele raamatute ja lauamängude ostmiseks.

Äramärkimist väärib hiiglasliku seinamaali tegemine raamatukogu välisseinale aprillis. Tammepuust rüütli kujutava seinamaali autor on tuntud soome tänavakunstnik Jukka Hakanen ning see valmis Tartu tänavakunsti festivali Stencibility raames.

Kirjanduslikest kohtumistest meelitas suurima hulga publikut kokku Uhhuduuri rännumehed Priit Kuusk ja Tanel Rütman. Teemade ja isikute valikul püüdsime sel aastal pöörata rohkem tähelepanu sellele, et need pakuks huvi ka meespublikule, kes tavaliselt moodustavad kirjandusürituste publikust vaid marginaalse osa. Tulemuseks oli palju uusi raamatukogukülastajaid.

Olulisemad sündmused (va laste üritused)

Kuupäev	Sündmus
20. jaan.	Kohtumisõhtu Andrei Hovostovi ja Maimu Bergiga
29. jaan.	Rakvere mudellennuklubi näituse avamine

4. veebr.	Kohtumine Urve Buschmanni ja Signe Kiviga. Raamatu esilus
15. veebr.	Kohtumine Vahur ja Liina Kersnaga. Raamatu "Ei jäta elamata" esitlus
16. veebr.	Virumaa kirjandusauhinna arutelukohvik – kirjandusauhinna nominendid 2014
15. märts	Tasuta raamatu laat Rakvere Spordikeskuses
17. märts	Raamatuesitlus: Nargiz Kuut „Samarkandi kuum suvi“
19. märts	Andry Ervaldi mälestusõhtu „Unenäorongiga muinasjutuvestja juurde“
24. märts	Kohtumine Erik Tohvriga
23. aprill	Virumaa kirjandusauhinna üleandmine Alo Lõhmusele
11. mai	Mall Hiemäe "Virumaa vanad vaimujutud" esitlus ja Mari Hiemäe näituse avamine (koostöös Viru Instituudiga)
4. aug.	Samuel Golombi muusika-aasta filateelianäituse "Pillid postmarkidel" avamine
14. sept.	Arvo Iho fotonäituse "Islam ja Eesti" avamine
6. okt.	Marko Kalduri reisiraamatute esitlus
14. okt.	Näituse „Rakvere varane muusikaelu“ avamine
29. okt.	Kohtumisõhtu Uhhuduuri reisimeestetega: Tanel Rütman ja Priit Kuusk
3. nov.	Kirjandustuur: Maire Liivamets, Olavi Ruitlane, Mait Vaik, Indrek Koff
11. nov.	Raamatuesitlus: Tarmo Vahter "Karuks istus vangitornis..."
26. nov.	Kohtumine mägironija Alar Sikuga.
8. dets.	Raamatuesitlus: Martin Kukk „Kuus kuud kuumust. Estcoy-12 Afganistanis“

Suuremad näitused (va lasteosakonna näitused)

Aeg	Näitus
Jaanuar	Rakvere Mudellennuklubi omaloominguliste mudelite näitus
Märts	Tarbekunstnik Aime Pralla näitus
Aprill	Unustatud mänguasjad. Mänguautod Viljar Sardi kogust
Mai-juuni	Majad ja majarahvas (SA Virumaa Muuseumid stendinäitus)
	Mari Hiemäe illustratsioonide näitus "Vaimujutud"
Juuli	Rändnäitus "Rootsi Krimikuningriik" (Rootsi Suursaatkond)
August	Samuel Golomb "Pillid postmarkidel"
	Köitekunstinäitus Scripta Manent V: "Nimed, sõnad, nõiamärgid" 4x(4+4)x4 = noor eesti luule"
September	Arvo Iho fotonäitus "Islam ja Eesti"
Oktoober - november	Muusika-aasta näitus: Rakvere varane muusikaelu
Detsember	Fotonäitus "Tere, kallid näärivana". Koostanud Agnes Joala

4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele.

Raamatukogu	Rühma-koolituste arv		Osalejate arv		Individuaal-koolituste arv		Osalejate arv	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
LVKRRK	64	72	1054	889	453	498	453	499

Rühmakoolitusi viidi läbi väga erinevatele sihtrühmadele alates lasteaiarühmadest lõpetades vanemaelistega. Kasvanud on nii rühma- kui individuaalkoolituste arv.

- Jätkusid infootsingu tunnid gümnaasiumi õpilastele ja TLÜ Rakvere Kolledži tudengitele. Õpetati kasutama raamatukogu lugejaportaali, otsingut erinevatest andmebaasidest (Urram, Ester, Digar, ISE, EBSCO jm).
- Jätkusid arvutialased personaalsed nõuandetunnid täiskasvanutele ja vanemaalistele, mille käigus õpetati internetiotsingut, id-kaardi kasutamist, FB, fotode salvestamist, alla- ja üleslaadimist, e-posti kasutamist jm. Kõikide koolituste käigus tutvustati ka raamatukogu veebilehte.
- Õpilastele pakuti muusikatundi raamatukogus, mille käigus tutvustati muusikatuba, muusikateavikuid ja läbi lõbusa viktoriini saadi teada olulisi fakte Arvo Pärdi elust ja loomingust. Muusikakooli õpilastele viidi läbi raamatukogutunnid näituse „Rakvere varasemast muusikaelust“ põhjal.
- Infootsingu tunde viidi läbi ka koolide ja lasteaedade õpetajatele.
- Individuaalkoolitusi tehti kõigile uutele lugejatele nende lugejaks registreerimisel.
- Kõige populaarsem ja mängulisem koolitusvorm lasteaialastele ja 1.klasside õpilastele on läbi aastate olnud raamatukogumäng, kus raamatukogu ja selle toimimise tutvustamine võimaldab palju liikumist, uurimist ja avastamist.
- Lugejad on üha rohkem huvitatud oskusest kasutada raamatukogu e-teenuseid ja andmebaase.
- Kasvanud on lugejaportaali kaudu tehtavate reserveeringute arv ja nende lugejate arv, kes raamatukokku tulles on eelnevalt teavikute leidumust vaadanud. Seda võimalust on hakanud rohkem kasutama ka vanemad inimesed.
- Väga positiivset tagasisidet on andnud tudengid, kelle õppetööd on oskus kasutada erinevaid andmebaase oluliselt kergendanud.
- Arvutikoolitusel käinud täiskasvanud oskavad leida infot veebilehelt ja on sagedased külalised raamatukogu üritustel.

4.8 Raamatukoguteenuse turundus

Peamised raamatukogu tutvustamise kanalid on sotsiaalmeedia (facebook, google+), kohalik ajaleht, kultuuriinfo portaalid (Kultuurikava ja kultuur.info) ja paberreklaam (plakatid).

Informatsiooni sündmuste ja teenuste kohta ning muid teateid avaldame oma koduleheküljel.

Päevakajalise informatsiooni saavad paljud lugejad kätte Facebooki vahendusel. 2015. a. lõpuks oli raamatukogul 768 facebook'i sõpra. Aasta jooksul tegi raamatukogu 170 facebooki postitust.

Jõudmaks nooremate inimesteni, tegi raamatukogu möödunud aastal Instagrami konto. Selle edukuse kohta on järeldusi teha veel vara.

Raamatute tutvustamiseks peab raamatukogu blogi „Lugemispäevik“, mis sel aastal sai visuaalselt värskendatud. Kokku tehti 40 raamatututvustust. Keskmiselt ligi kolm postitust kuus on paraku selgelt liiga vähe, et lugejal oleks põhjust blogi regulaarselt külastada. Eesmärk on muuta blogi kasutamine aktiivsemaks tõstes postituste arvu.

Lääne-Virumaa raamatukoguhoidjate jaoks loodi kogukond google+ keskkonda. Kogukond on mõeldud maakonna raamatukoguhoidjatevaheliseks infovahetamiseks sh sündmuste informatsiooni edastamiseks.

2015. aastal ilmus kokku 50 Lääne-Virumaa Keskraamatukogu puudutavat artiklit. Neist valdav osa ilmus maakonnalehes Virumaa Teataja. Lühiteated sündmuste (üritused ja näitused) kohta ilmuvad igapäevaselt Virumaa Teataja rubriigis „Kuhu minna“.

Jätkus koostöö kunstnik Marko Pikkatiga, kes joonistas raamatukogu tänavuse jõulukaardi ning uue sildi raamatukogu meenena jagatavale meepurgile.

4.9 Bibliograafia- ja infoteenindus, andmebaaside loomine

2015. aastal uuendas raamatukogu oma kodulehekülge. Lisaks koduleheküljele on olemas lastelehekülg ja blogi „Lugemispäevik“, kuhu raamatukogutöötajad postitavad arvamusi loetud raamatutest.

Kodulehelt suuname lugeja elektronkataloogi Urram, kus tal on lisaks otsingule võimalik teha toiminguid isiklikul lugejakontol. Kodulehel on ka nimekiri ja lingid olulisematele andmebaasidele ning erinevad lingikogud.

Kodulehel pakume võimalust täita Raamatukogudevahelise laenutuse tellimuse vorm või esitada päringuid päringuvormi kaudu.

Raamatukogu külastati virtuaalselt 32 189 korral, mis on eelnevast aastast 2512 korra võrra rohkem.

2016. aastal on plaanis teha uus laste veebileht.

2015. aastast bibliografeeritakse Lääne-Virumaa Keskraamatukogu poolt Urrami kodulooportaali koduloolist väärtust omavad artiklid ajakirjadest, kogumikest ning Kuulutajast. Kodulooportaali loodi 2015. aastal 312 kirjet. 2016. aastast hakatakse kohalikele ajalehtedele koduloolisi märksõnu lisama Eesti Rahvusraamatukogu andmebaasi DIGAR.

4.9.2 Infopäringud

Infopäringuid on võimalik esitada raamatukogus kohapeal, e-posti ja telefoni teel ning raamatukogu veebisaidi või Facebooki kaudu. Enim kasutatakse võimalust esitada päringuid raamatukogus kohapeal või e-posti vahendusel. Infopäringuid, mida registreeritakse raamatukoguprogrammis Urram, oli aasta jooksul kokku 1386, seega 494 päringut rohkem kui 2014. aastal (892 päringut).

2015. aastal esitati erialakirjanduse osakonnas kõige enam päringuid gümnaasiumiõpilaste poolt seoses uurimistöödega. Kahjuks on olukord selline, et õpetajad pakuvad küll uurimistööde teemasid välja, kuid ei tee eelnevalt mingit taustauuringut, kui palju materjali üldse vastava teema kohta leidub.

Kõige sagedamini esitati üldiseid päringuid järgmistel teemadel: rahvariiete mustrid, suitsetamisest loobumine, lapse uni, seljavalud, paleodieet jne.

Huvitavaimad päringud 2015. aastast: korpustarud, Rakvere vaateratas, keskaja kanga materjal, mobiililevi füüsikalises vaatepunktist.

4.9.3 Trükised ja veebiväljaanded

Raamatukogu koostas maakonna raamatukogusid puudutava artikli Lääne-Viru aastaraamatusse.

Uuendati raamatukoguprogrammi Urram tutvustavat flaierit.

5. 2016 aasta tegevused

Lasteosakonnas remondiga alanud ümberkorraldused ja mööblihanked jätkuvad ka 2016.aastal, lisaks soovitakse uuendada laste veebilehte.

2016.aasta eesmärkide hulgas on ka:

- arendada veelgi enam lasteteeninduse alast koostööd linna haridusasutuste koostööpartnerina info- ja meediakirjaoskuse õpetamisel ja lugemis- ning õpiharjumuste kujundamisel;
- pakkuda senisest enam arvuti- ja nutiseadme alaseid individuaalkoolitusi;
- alustada koostööd Rakvere haigla hooldusosakonnaga ja Rakvere Lille Kooliga;
- tutvustada veelgi enam lugejatele meie kogudes leiduvat läbi põnevate ja atraktiivsete näituste;
- pakkuda raamatukogutöötajatele arendavaid koolitusi ning enesetäiendamisvõimalusi, sealhulgas stažeerimisvõimalust Ida-Virumaa raamatukogudes.

2016.aasta lõpukuudesse on planeeritud viia läbi kogude inventuur.

Kaili Õunapuu-Seidelberg
direktor